

PERSBERICHT

Maashees, 29 augustus 2019

KIJKEN, LUISTEREN, DOORGEVEN

Luchtwachtoren Maashees geopend op Open Monumentendag 14 en 15 september 2019

Op 14 en 15 september 2019 is de gerestaureerde Luchtwachtoren te Maashees geopend van 11:00 tot 17:00 uur. De luchtwachtoren is in 1953 gebouwd als militaire uitkijktoren. Hij was bedoeld om tijdens de Koude Oorlog vijandelijke, lees Russische, vliegtuigen te spotten die lager vlogen dan de radar kon waarnemen. Dit zeldzame militaire erfgoed uit de Koude Oorlog verdient meer bekendheid bij het grote publiek. In aansluiting op het thema van Open Monumentendag 2019 heeft een vijftal kunstenaars projecten ontwikkeld met de luchtwachtoren te Maashees als middelpunt. Met enkele aantrekkelijke, laagdrempelige activiteiten wordt beoogd dat doel te bereiken: word creatief samen met een kunstenaar en luister naar de oorspronkelijke luchtwachtorenwachters.

Kunstprojecten in en om de Luchtwachtoren Maashees

Voor Erik van Maarschalkerwaard doet de toren dienst als luchtposterijkantoor met een wereldwijde dekking. Luchtwachtoren 8J2 voor al uw luchtpost! #luchtpost8J2. Vanuit een met kleuren gemarkeerde toren wordt de luchtwachtobservatiedriehoek America-Maashees-Arcen opnieuw onder de aandacht gebracht.

Toon Janssen toont een installatie in de landschapstuin rondom de toren, geïnspireerd door de luchtwachtoren. Goed kijken is geboden; zijn werken ogen weerloos en kwetsbaar.

Trudy Michels gaat als artist in residence actief aan de slag met de bezoekers. Stuur zelf een positieve boodschap de wereld in. Vanuit je hart. Via de luchtposterijen.

Willem Janssen toont een selectie van kleurige beelden in de landschapstuin. Het zijn technisch vaardige houten sculpturen en krachtige koppen. Met motorzaag en bijl heeft hij wonderlijke, vredelievende symbolen als vogels, vissen en boten gevormd. In het atelier zijn schilderijen van zijn hand te zien.

Pierke Hulshof zoekt naar een bewustere omgang met hout. Hij focust zich op de bron, de boom in dit geval, wat weer leidt een omgang met eerbied. Door menselijke eigenschappen te koppelen aan de eigenschappen van bomen en het daarbij behorende hout ontstaan er persoonlijke uitgangspunten voor een gewenst en daardoor zeer duurzaam meubel. Een voorbeeld van zijn werkwijze is is zijn project Tafel van Zeven, dat wordt getoond in het atelier in de landschapstuin.

Luchtwachtoren 8J2 Maashees

'Kijken, Luisteren, Doorgeven', luidde het motto van het Korps Luchtwachtdienst, die deze militaire uitkijktoren tijdens de Koude Oorlog gebruikte om vijandelijke - lees Russische - vliegtuigen te spotten die lager vlogen dan de radar kon waarnemen. De luchtwachtoren 'post Jacob 2' is in 1953 gebouwd van prefab betonnen raatbouwelementen en is bijna 10 m hoog. De toren is in opdracht van Defensie ontworpen door architect M. Zwaagstra. N.V. Schokbeton in Kampen leverde de raatbouwelementen. De toren maakte deel uit van een netwerk van 276 uitkijkposten, waarvan 139 torens, dat tussen 1951 en 1956 verspreid over het land werd aangelegd. Omdat vliegtuigen tot op 8 km hoorbaar waren, stonden de posten maximaal 16 km uit elkaar. Drie posten vormden samen een kring.

Op het open platform van de toren speurden luchtwachters met een kijker en op het gehoor het luchtruim af op vliegtuigen. Richting en afstand van gespote vliegtuigen werden bepaald met een peilinstrument, het luchtwachtinstrument. Waarnemingen werden per telefoon doorgegeven aan het

luchtwachtcentrum in Eindhoven, dat in verbinding stond met het landelijke commandocentrum in Driebergen. De postcommandant van deze toren was Martinus Jansen, Tien de Post, uit Vierlingsbeek. Door snellere vliegtuigen en verbeterde radar was het via oog en oor volgen van vliegtuigen begin jaren zestig nutteloos geworden. In 1964 werd het KLD daarom sterk ingekrompen en in 1968 opgeheven. Luchtwachtoren Maashees verloor zijn functie, maar bleef overeind en is nu één van de slechts 19 nog bestaande luchtwachtorens. De toren is nu particulier eigendom. In 2015 is enthousiast gewerkt aan het herstel ervan.

Meer info:

www.luchtwachtorens.nl

www.erikvanmaarschalkerwaard.nl

www.studiomichels.nl

www.toonjanssen.nl

www.willemjanssenkunst.nl

www.pierkehulshof.nl

Trefwoorden:

Luchtwachtoren: Militair Erfgoed uit de Koude Oorlog

Gebouwd in 1953, hersteld in 2015

Torenbeheerder: Maria van Dorst

Opengesteld: Open Monumentendag 2019, 14 en 15 september, van 11:00 – 17:00 uur

Toegang: gratis (vrijwillige donatiebox aanwezig)

Adres: Broekweg 2, 5823 AT Maashees

Info: 0478 – 636023, 06-5776 7892

Noot aan de redactie:

Voor meer informatie: Werkgroep Luchtwachtoren, Maria van Dorst, Broekweg 2, 5823 AT Maashees, 0478 – 636023, 06 – 5776 7892